

Magyar Nemzeti Bank H-PIF-I-B-16/2018 számú határozata a Fókusz Takarékszövetkezet intézkedések megtételére és rendkívüli adatszolgáltatásra kötelezése, valamint bírság kiszabása tárgyában

A Fókusz Takarékszövetkezetnél (székhelye: 6133 Jászszentlászló, Alkotmány utca 2/a.; a továbbiakban: Hitelintézet) lefolytatott hatósági ellenőrzési eljárás megállapításaira tekintettel, a Magyar Nemzeti Bank (székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.; a továbbiakban: MNB) a nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács útján a következő

HATÁROZATOT

hozza:

- I. kötelezi a Hitelintézetet, hogy 2018. december 31-ig teljesítse és azt követően folyamatosan biztosítsa
  1. a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) 3. § (2) bekezdésére tekintettel, a Pft. 17. § (1) és (7) bekezdésének való megfelelés érdekében, hogy a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei tekintetében a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó megállapodás (a továbbiakban: keretszerződés) ügyfél általi felmondása esetére legfeljebb egy hónapos felmondási időt köt ki, és a keretszerződés felmondása esetén a felek közötti elszámolásra a felmondási idő utolsó napjáig biztosít lehetőséget;
  2. a Pft. 18. § (1) bekezdés a) pontjának való megfelelés érdekében, hogy pénzforgalmi számlát csak akkor nyit, ha a jogi személy létrejöttéhez szükséges nyilvántartásba (a továbbiakban: nyilvántartás) már bejegyzett vállalkozás esetében a nyilvántartást vezető szervezettől származó, harminc napnál nem régebbi okirat vagy adatok alapján meggyőződött arról, hogy a vállalkozás a nyilvántartásban szerepel, valamint adószámát és statisztikai számjelét közölte;
  3. a Pft. 34. §-ára tekintettel, a Pft. 46. § (1)-(3) és (4) bekezdésének való megfelelés érdekében, a fogyasztónak és a mikrovállalkozásnak minősülő fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként azon követelmény érvényesülését, amely szerint a kedvezményezett által vagy rajta keresztül kezdeményezett, és a fizető fél által jóváhagyott fizetési művelet összegét visszatéríti, ha a jóváhagyás időpontjában a fizető fél a fizetési művelet összegét nem ismerte és – a pénznemek közötti átváltással (a továbbiakban: konverzió) kapcsolatos olyan igény kivételével, amely esetében a konverzió során a Pft. 31. § (1) bekezdés d) pontja vagy 10. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerint referencia-árfolyam alkalmazására került sor – a fizetési művelet összege meghaladta azt az összeget, amely a fizető fél részéről az adott helyzetben észszerűen elvárható volt, továbbá hogy ezen feltételek fennállása tekintetében a bizonyítás a fizető felet terheli, és a fizető fél részéről a fizetési művelet adott helyzetben észszerűen elvárható összegének megítélése során a fizető fél korábbi fizetési műveleteit, a keretszerződésben foglaltakat és a fizetési művelet körülményeit figyelembe veszi;
  4. a Pft. 44. § (1) bekezdés b) pontjának való megfelelés érdekében, a fizető fél fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatóként – függetlenül attól, hogy a fizetési művelet teljesítését fizetés-kezdeményezési szolgáltatást végző pénzforgalmi szolgáltatón keresztül kezdeményezték vagy sem – a

jóvá nem hagyott fizetési művelet teljesítése esetén – kivéve, ha az adott helyzetben észszerű okból az ügyfél csalására gyanakszik, és ezen okról írásban tájékoztatja az MNB-t – helyreállítja a fizetési számla tekintetében a megterhelés előtti állapotot azzal, hogy a jóváírás értéknapja nem lehet későbbi, mint az a nap, amikor a jóvá nem hagyott fizetési művelet teljesítése megtörtént;

5. a Pft. 34. §-ára tekintettel, a Pft. 49. § (3) bekezdés második fordulatának való megfelelés érdekében, a fogyasztónak minősülő fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként, hogy a Pft. 49. § (1) bekezdésében meghatározott – azaz a fizető fél által kezdeményezett fizetési művelet hibás teljesítése miatti – felelősségének fennállása esetén a fizetési számlát haladéktalanul olyan állapotba hozza, mintha a hibásan teljesített fizetési műveletre nem került volna sor azzal, hogy a fizető fél fizetési számláján a jóváírás értéknapja nem lehet későbbi, mint az összeggel való megterhelés dátuma;
6. a Pft. 60. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a pénzügyi fedezet hiánya miatt részben vagy egészben nem teljesíthető hatósági átutalást a kedvezményezett azonnali visszaküldést kérő rendelkezése hiányában a teljesítéshez szükséges fedezet biztosításáig – legfeljebb azonban harmincöt napig – sorba állítja;
7. a Pft. 62. § (3) bekezdésének, pénzforgalom lebonyolításáról szóló 35/2017. (XII. 14.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNBr.) 34. § (4) bekezdésének való megfelelés érdekében, hogy a hatósági átutalás teljesítése megelőzze az egyéb fizetési műveletek teljesítését, valamint a fizető fél fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatóként a hatósági átutalási megbízás átvételét követően soron kívül megkezdi a fizetési megbízásban megjelölt fizető fél és a pénzforgalmi jelzőszám összetartozásának ellenőrzését;
8. az MNBr. 8. § a) pontjának való megfelelés érdekében, amennyiben a részére egy másik pénzforgalmi szolgáltató által elektronikus úton továbbított fizetési művelet teljesítését az azon szereplő, a jóváírást azonosító adatok hibája, hiánya vagy egyéb ok miatt nem tudja elvégezni, erről a visszautasítás okának közlésével belföldi forint fizetési forgalomban a fizetési művelet teljesítésének visszautasításával legkésőbb a fizetési művelet beérkezését követő munkanapon értesíti a fizetési műveletet felé kezdeményező pénzforgalmi szolgáltatót;
9. az MNBr. 9. § (3) bekezdésének való megfelelés érdekében – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, vagy ha a számlatulajdonossal a fizetési megbízás sorba állításában nem állapodik meg – a fizetési számlán pénzügyi fedezet hiánya miatt nem teljesíthető fizetési megbízásokat visszautasítja;
10. az MNBr. 9. § (7) bekezdésének való megfelelés érdekében, ha a fizetési megbízás teljesítését visszautasítja – törvény eltérő rendelkezése hiányában –, értesíti az ügyfelet a visszautasítás tényéről, továbbá – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – lehetőség szerint a visszautasítás okáról és a visszautasításra okot adó tényszerű hibák helyesbítéséhez szükséges eljárásról;
11. az MNBr. 9. § (13) bekezdésének való megfelelés érdekében, ha a Hitelintézet mint számlavezető pénzforgalmi szolgáltató és a fizető fél közötti keretszerződésben foglalt összes feltétel teljesül, a fizető fél számlavezető pénzforgalmi szolgáltatójaként – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – nem utasítja vissza a jóváhagyott fizetési megbízás teljesítését, függetlenül attól, hogy azt a fizető fél közvetlenül a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatójánál vagy fizetés-kezdeményezési szolgáltatón keresztül kezdeményezte, vagy a kedvezményezett kezdeményezte, vagy rajta keresztül kezdeményezték;

12. az MNBr. 10. § (5) bekezdésének való megfelelés érdekében, törvény előírása vagy a számlatulajdonossal kötött megállapodás alapján — a csoportos átutalási és csoportos beszedési megbízás kivételével — a fedezethiányos fizetési megbízásra a rendelkezésre álló fedezet erejéig részfizetést teljesít;
  13. az MNBr. 20. § (2) bekezdésének való megfelelés érdekében, a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójaként nem alkalmaz későbbi jóváírási értéknapot a kedvezményezett fizetési számláján annál a munkanapnál, mint amikor a Valós Idejű Bruttó Elszámolási Rendszerben (a továbbiakban: VIBER) elszámolt, valamint a postai készpénzátutalási megbízásokból eredő fizetési művelet összegét a saját számláján jóváírták;
  14. az MNBr. 21. § (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójaként a forintban beérkező fizetési művelet összegének a saját számláján történt jóváírását követően a fizetési művelet összegét haladéktalanul értéknapal látja el, és oly módon írja jóvá a kedvezményezett fizetési számláján, hogy azzal a kedvezményezett azonnal rendelkezni tudjon;
  15. a fizetési számla váltásáról szóló 263/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fszvr.) 7. § e) pontjának való megfelelés érdekében, hogy a Hitelintézet ügyfele által új számlavezető pénzforgalmi szolgáltatónál kezdeményezett fizetési számla váltás esetén, az új számlavezető pénzforgalmi szolgáltató felkérésének kézhezvételét követően – amennyiben azt a felkérés tartalmazza –, mint a korábbi számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a fizetési számlát megszünteti a fizetésszámla-szerződésben felmondási idő kikötése hiányában a meghatalmazásban megjelölt napon, felmondási idő kikötése esetén a megjelölt naptól számítottan a felmondási idő leteltekor, amennyiben a fogyasztó a fizetésszámla-szerződést az Fszvr. 4. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározottaknak megfelelően felmondta, és nincs további fennálló kötelezettsége az adott fizetési számla tekintetében, valamint a Hitelintézet az Fszvr. 7. § a), b) és d) pontjában meghatározott feladatait teljesítette.
- II. rendkívüli adatszolgáltatás keretében előírja a Hitelintézet számára, hogy a határozat rendelkező része I. pontjában foglalt kötelezettségek teljes körű teljesítésének igazolása céljából 2019. február 15-ig
1. az I.1.-I.3. pont tekintetében dokumentumokkal alátámasztott módon számoljon be a megtett intézkedésekről;
  2. az I.4. és I.5. pont tekintetében küldje meg 6 db különböző, fogyasztónak minősülő ügyfele véletlenszerűen kiválasztott, 2019. január hónapban az ügyfél által jóváhagyott vagy jóvá nem hagyott, de hibásan teljesített, fizetési kártyával kezdeményezett fizetési művelet helyesbítését tartalmazó számlakivonatát;
  3. az I.7.-I.14. pont tekintetében küldje meg 2019. január hónapra vonatkozóan a 253668-4/2017 iktatószámú dokumentumbekérő levél mellékletében részletezett PIF1, PIF4, PIF5, PIF13, PIF17, PIF18, PIF21 és PIF26 kódú adattáblákat;
  4. az I.15. pont tekintetében küldje meg a 2019. január hónapban kezdeményezett fizetési számlaváltásairól szóló nyilvántartását, az olyan esetekben, ahol elutasításra került a számlaváltás, a hozzá tartozó teljeskörű dokumentációt is.

A Hitelintézet a rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettségét az MNB Pénzügyi infrastruktúrák igazgatóság részére az MNB „Elektronikus Rendszer Hitelesített Adatok Fogadásához”, illetve „Kihelyezett Adatküldő Program” megnevezésű rendszerein keresztül, a 253668-4/2017 iktatószámú dokumentumbekérő levélben részletezett módon történő megküldéssel köteles teljesíteni.

Az I. és II. pontban előírt kötelezettségek határidőre történő teljesítésének elmaradása, vagy az MNB ellenőrzési hatáskörébe tartozó jogszabályok és az MNB hatósági határozatai ismételt megsértése esetén az MNB a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 75. §-a alapján, a Hpt. 183-198. §-a szerint további intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazhat, valamint ismételten bírságot szabhat ki. A bírság összege az MNB tv. 76. § (1) és (2) bekezdése értelmében százezer forinttól kétmilliárd forintig, vagy a Hitelintézet részére megállapított éves felügyeleti díj (alapidj és változó díj összege) kettőszáz százalékáig terjedhet, ha ez utóbbi összeg meghaladja a kétmilliárd forintot. A Pft. fogyasztóvédelmi tárgyú egyes rendelkezéseinek, valamint az Fszvr.-nek a megsértése esetén az MNB az MNB tv. 88. §-a szerinti intézkedéseket alkalmazhat és az MNB tv. 89. §-ában meghatározott összegű fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki.

III. megállapítja, hogy a Hitelintézet a vizsgált időszakban

1. a fogyasztónak és mikrovállalkozásnak minősülő ügyfelei részére a keretszerződés megkötését megelőzően nyújtandó, a „beszedés típusú fizetési megbízások” benyújtási módjára mint a szolgáltatás lényeges jellemzői körébe tartozó adatra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének a 2017. október 4-től hatályos „HIRDETMÉNY Előzetes tájékoztatás a számlatulajdonosok pénzforgalmi számláját, bankszámláját érintő fizetési megbízások benyújtásának és teljesítésének feltételeiről, rendjéről és egyéb, nem bankszámlához kapcsolódó szabályok” elnevezésű dokumentumban (a továbbiakban: Teljesítési rend) nem egyértelműen és pontosan tett eleget, ezáltal, a Pft. 3. § (2) bekezdésére tekintettel, a Pft. 10. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja vonatkozásában megsértette a Pft. 8. § (2) bekezdését;
2. azon – a csoportos beszedésen és a konverziót igénylő fizetési műveleten kívüli egyéb – fizetési műveletek esetén, amikor a fizető fél és a kedvezményezett között a fizetési művelet lebonyolítása a Hitelintézet által vezetett fizetési számlák között történt, a fizetési művelet összegét nem minden esetben bocsátotta haladéktalanul a kedvezményezett rendelkezésére, ezáltal megsértette a pénzforgalom lebonyolításáról szóló, a vizsgált időszakban hatályban volt 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: Korábbi MNBr.) 21/B. § b) pontját.
3. a számlaváltási szolgáltatásra vonatkozó, a fogyasztóknak szóló tájékoztatás részeként a korábbi és az új pénzforgalmi szolgáltató szerepéről a más EGT-államban való számlanyitás megkönnyítése, valamint a külföldön vezetett fizetési számláról Magyarországon vezetett számlára való számlaváltás mint a számlaváltási eljárás egyes, az Fszvr. 11. és 12. §-ában meghatározott lépései tekintetében nem nyújtott tájékoztatást, ezáltal megsértette az Fszvr. 15. § (1) bekezdés a) pontját.

IV. a Hitelintézetet 7 000 000 Ft, azaz hétmillió forint összegű bírság megfizetésére kötelezi.

A kiszabott bírságot jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül kell az MNB 19017004-01678000-30900002 számú számlájára történő átutalással – „bírság” megjelöléssel, valamint a határozat hivatkozási számának feltüntetésével – megfizetni.

A bírság megfizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a meg nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék kerül felszámításra, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd (háromszázhatvanötöd) része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket az MNB fent hivatkozott számú számlájára kell átutalással – „késedelmi pótlék” megjelöléssel, valamint a határozat hivatkozási számának feltüntetésével – megfizetni.

Az MNB által jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírságot, valamint a meg nem fizetett vagy késedelmesen megfizetett bírság miatt felszámított késedelmi pótlékot az MNB megkeresésére az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

Budapest, 2018. szeptember 18.

Az MNB Pénzügyi Stabilitási Tanácsa mint a hatáskör gyakorlója

Dr. Gerhardt Ferenc

statisztikáért és pénzügyi infrastruktúrákért felelős alelnök, kiadmányozó